

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 8 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Нова митова тарифа.

(X) Торговельні договори нашої монархії з головнішими державами особливо з Німеччиною добігають до кінця і тепер вже мусять австрійське і угорське правительства робити підготовлення до заключення нових договорів до укладу нових митових тариф. Є се для нашої держави вельми живна справа, бо від успішного переведення договорів залежати буде економічне становище і дальший розвиток економічний австрійських країв, а також матеріальна пільга або шкода населеня.

Саме тепер відбувають ся в промисловій раді покликані правительством анкети інтересованих заводців для підготовлення нової митової тарифи і потревають імовірно до кінця сего місяця. Остаточна ухвала самої промислової ради западе імовірно протягом цвѣтня, а тим самим скінчить ся збиранє потрібних для правительства матеріалів, так що оно буде могло приступити до пересправ з Угорщиною. Ще в сім місяці мають вийти до угорського правительства відповідні записки. Споміж опіній, які будуть основою нарад промислової ради окрім знаменитих опіній заводчих товариств (н. пр. краввого товариства чеських фабрик машин, австрійського товариства для пособлюваня хемічного промислу і т. п.), також опінія з'єдинених промислових і торговельних палат. Ся опінія вийшла із співділаня майже всіх торговельних палат нашої половини монархії (окрім лінцкої) з центральним союзом австрійських промисловців і була уложена протягом доволі короткого часу

(трех кварталів) таким способом, що реферати над поодинокими галузями промислу приділено ріжним промисловим палатам, а виготовлені ними реферати обговорено в спільнім редакційнім комітеті і одобрено. Остаточну редакцію взяв на себе тіснійший виділ, зложенний з референтів палати віденської, пражської і ліберецької (Reichenberg). Сі три палати мали найбільші і найважнійші реферати, по добрих чотирьох п'ятих роботи виготовили самі чеські палати н. пр. пражська про тарифові кляси: цукор, спиртус, фарбярські і гарбарські матеріяли, товщі, олії, залізо, машини, інструменти, хемічні плоди і запальні товари; ліберецька про лен, коноплі, юту, шітки, шкла і т. п.); шльзненська про пиво, солод, сірники; хебська про глиняні товари.

З опіній промислових і торговельних палат появила ся доси перша половина тому, поважне діло на 248 сторін, а також і другу половину вже предложено правительству. Австрійські палати справді можуть гордити ся сею роботою, бо она випала дійсно знаменито. Тарифовий начерк, о скільки він тепер виготовлений, опирає ся на дотеперішній тарифі (якої система є неперечно добра і правильна) але сей начерк удосконалений докладним спеціалізованєм і усуненєм дотеперішних недочет. Особливу вартість має узасадненє сего начерку, бо містить в собі незвичайно багатий і доси ніколи не згромаджений в такій повній материял. Положенє кожної промислової галузи, її розвиток при теперішній митовій тарифі, її потреби в будучині, все те — окрім безлічи доси незнаних подробиць — виложено строго річевим і предметовим способом; бажаня продуцентів і противні інтереси консументів поодиноких

товарів представлені основно і безпристрастно а остаточнє рішенє палат переведене і мотивоване взірцево. Се була щаслива думка, знамениті сили, якими орудують австрійські палати, згромадити в такій формі і довести до спільної ціли; з другого боку було се також — особливо з боку трех палат віденської, пражської і ліберецької, котрі і так взяли на себе львину часть праці, жертва принесена їх самостійности, бо в спілці щезає зовсім, бодай для широкої публичности, робота поодинокі палати, а виступає перед очи лише цілість. Тим висше треба оцінити ту спільну роботу. Велику вартість переведеної палатами роботи признало само правительство найвиразнійше тим самим, поклавши тарифовий начерк торговельних палат основою теперішних нарад промислової ради і очевидно має намір, по відповіднім перегляді з свого боку, сей начерк прийняти.

Опінія торговельних палат визначає ся корисно від до тепер знаних осудів інших репрезентаций інтересованих тим, що лише там предкладає підвишенє мит, де се конечно потрібно, де очевидно дотеперішня охорона була недостаточна. Кожде таке підвишенє є докладно узасаднене і не уступає сліпо інтересованим, але всьо докладно і холодно розважає. Можна навіть сему поступованю зробити докір, що задалеко в тім напрямі посуває ся і занадто односторонно звертає бачність на поодинокі в краю вже існуючі, сильні галузи промислові з шкодою таких продукційних галузей, що ще незначні і слабкі, але способні до розвитку. Яка велика ріжниця з опінією центральної господарської репрезентации, котра виходячи з засади, що чим більше вимагає ся, тим більше

Туземний рай в поетичних творах

Тараса Шевченка.

(Відчит).

(Дальше).

В відраднійшій настрою душі, коли поет вірив в поправу сумних суспільних відносин, глядів він рожево й на бідні українські села. І ті бідні села видавались ему тоді далеко красивими, ніж они були в дійсности, й люди також веселійші:

І передо мною,
Ніби море, виступають
Широкі села
З вишневими садочками, —
І люде веселі, —
Село і серце одпочине.
Село на нашій Україні —
Неваче писанка — село
Зеленим гаєм поросло,
Цвѣтут сади, біліють хати, —
А на горі стоять палати,
Неваче диво, — а кругом
Широколістні тополі,
А там і ліс і ліс і поле,
І сині гори за Дніпром...
Сам Бог витає над селом!
(II, 101.)

Одиноким бажанєм поета в неволі було, вернути, хоч на старість, на Україну і пережи-

вати в спокою останні літа в вітчизні, у тім своїм земнім раю: от его ідеал: хатиночка в гаю над Дніпром, а в хатиночці люба жіночка:

Над Каспєм, 1850 р.

А я так мало-небагато
Благав у Бога, — тільки хату,
Одну хатиночку в гаю,
Та дві тополі коло неї,
Та безталанною мою...
Мою Оксаночку, щоб з нею
У — двох дивити ся з гори
На Дніпр широкий, на яри
Та на лани золоті-полі,
Та на високі могили, —

А потім би з гори зійшли,
По-над Дніпром у темнім гаї
Гуляли-б, поки не смеркає,
Поки мир Божий не засне;
Поки з вечерньою зорькою
Не зійде місяць над горою,
Туман на лан не прожене, —
Ми-б подивились, помолитись,
І розмовляючи пішли-б
Вечеряти в свою хатину.
Я тільки хаточку в тім раї
Благав, і досі ще благаю,
Щоб хоч умерти на Дніпрі
Хоч на малесенькій горі.
(II, 61—62.)

Однак люта доля не дозволила ему діждатись сповнення того скромного бажаня. З ним стало ся так, як з не одним чоловіком, що при найкрасніших духових прикметах не зазнає долі

на землі. Сталось так і з тою дівчиною, котру Шевченко ось як жаліє:

Боже! Боже! Дашь волю
І розум на світлі,
Красу дашь, серце чисте,
Та не дашь жити...
Не дашь на рай веселій,
На світ Твій великий
Надивитись, помолитись
І заснуть на віки!...
(II, 103.)

Поет відчував тим дужше ту неласку долі для себе, бо у него було серце, що бажало могутчої любови: маю серце широке, ні з ким поділити. Він, що знав про всі товкности щирої, сердечної любови в ріжних єї відмінах, не зазнав єї сам ніколи. А прецінь — то наймогутчийна сила, що понукує чоловіка до найкрасніших пожертвань, то духова розкіш, що ще найбільше з всіх розкошай дає понятє о земскім раю! І Шевченко ставить невідкликним услівєм туземного раю любов: чито одиниці до одиниці таку, яка буває між молодими людьми, що провадить до основаня родинного щастя, чито любов в родині, любов між приятелями, любов до вітчизни і людскости.

Пречудно зобразив нам райованє люблячих ся взаємно молодят:

Розмавляла, жартувала, (Маряна з Петрусем).

Облімала, мліла,
В раю жила... а іноді
Плакала, німіла.

(I, 79.)

можна досягнути, а бодай щось досягнути, — ставить прямо неосяжні домагання (мити від бавовни, вовни, юти і т. п. незвичайно високі мита аграрні), не задавши собі трудно, щоби ці домагання належно узасаднити, і то без огляду на всю державну господарку. Се імовірно і майже нема сумніву, що певні аграрні мита (особливо збіжжів) будуть відповідно підвищені. На се вказує вже постановка теперішньої угоди між австрійським правительством і Угорщиною, щоби при уложенню нової митової тарифи були рівномірно узгляднені промислові і рільничі інтереси.

(Конець буде).

Д О П И С Ь.

З Самбірщини і Самбора.

Живем — живем своїм житем! Пливе оно не природним способом, мов тихенька річка, що веселить країну і в її аортою, в котру-б вливалися всі притоки, а она жручи напливаючі води, вмагалася би в силу і була оживляючим чинником для своєї країни, але в оно якесь химерне, поривчисте.

Як в горах ударуть зливи, змагаєсь жовтобурої краски вода і з шумом та гуком несесь у долини, то знов у посуху буває плитонька, що і курка єї перебрєде, — таке саме і жите Русинів в Самбірщині.

Треба тучі-виборів, котрі розбудять Самбірщину до хвилевого життя, підчас котрого кітлюють струї змагань, мутні мов ті сіро-бурі води без ясного начерку, а переминуть не лишаючи хісна. Тоді настає тишина, вертає віби ідилічне жите.

Дивне оно а правдиве, а вина сему треба-б глядіти у різних чинників, а передовсім у себе самих, бож нема постійної, невсиучої праці на поли просвіти і економічних змагань, котра-б промощувала дорогу, будувала і вела до щораз лучшої долі. Нема у нас одноцільної праці, але навіть порозуміння її, а головною перешкодою є се, що шляхи змагань розходять ся в діаметрально протиліжні сторони.

Щоби показати правду сего, досить глянути на другі країни, котрі окрились густою сіттю читалень, крамниць і просвітих та економічних товариств, а порівнати їх з станом нашого повіту, то аж сум насзбере. Мов поодинокі оази виринає їх кілька і що року остають ті самі, добре, що ще не зменшає ся їх число! А який же висновок сего? Яке свідощтво кидає оно на цілий повіт, що мов закаменілий спочиває сном мертвих і до життя обудитись не може.

Шукаючи за причиною, мусимо перше на-

кинутись на великих патріотів, котрі крім пустих фраз, крім накидування ся мокрим рядном на одилиці, що бажали-б зміни до жизненої роботи крім люкративної рук не приложать. Від якогось часу, аби повздержати і тих немногих робітників, що старають ся о ровбуджене, а не танцюють під батуту їх і то без ріжниць чи то свьященик або урядник, клеймуют їх назвою «радикал».

Дивуватись не раз треба безличности чи то скрайній глупоті, як старають ся такі патріоти виказати свою консервативність а представити противників в найгіршій світлі.

Ось винайшли наші любезенькі гарне средство відстрашування від роботи, котрої ся самі імти не хочуть, а за се на сором удостоюють ся признанем з різних сторін та ще суть на стілько наївні, що з ними ся консолидуют, місто кинєня погорди.

Крім сеї причини, котра чей з часом змінити ся повинна, мусить зло десь ще глибше міститись, мусить бути якийсь застарілий блуд.

Глядючи довший час на обставини сего повіту, надивувати ся не раз не можна, як коли яке просвітне товариство розішле сотки запрошень або відозв, уложить обширну і, як здаєсь, добірну програму, не мине нікого, як здає ся, з впливових а прихильних людей, а ту на глум являть ся на збори з десяток сих впливових людей та ще дещо селян та шляхти, а поза впливовими людьми не бачимо їх впливу, що є доказом, що впливові люде ідуть на ліво а на праву, або може ще гірше, але сего не хочемо припускати.

(Конець буде).

З державної ради.

Вчєрашне засіданє зачало ся о год. 2 попол. Міністер скарбу предложив проєкт закона в справі податкових полєкшей для кількох міст, між ними і для Львова. Відтак читано внесенє та інтерпеляції, по чім президент оповістив результат вибору до конституційної комісії. З Поляків увійшли до неї: Аполіварий Яворський, Войтїх Дідушицкий, Козловский, Романович і Старжинський.

Відтак на запитанє пос. Риби в справі інтерпеляції відкликав ся президент на свої кількарізні відповіді і заявив, що свого провізоричного рішення не може змінити. Пос. Бергер жалув ся, що в костелі св. Петра у Відни кс. Фрайнд порушає на проповідниці політичні kwestії і жадає, щоби міністер просвіти запобіг сему. Президент прирікає порозуміти ся що-до того з міністром.

По відповіді міністра Гартля на кілька інтерпеляцій, приступлено з дневного порядку

до першого читаня інвестиційного закона. Перший промовляв пос. Сильвестер за правительственным предложєнем, а відтак пос. Кафтан против него, зазначаючи факт, що від часу репрезентації держави правительство ще ніколи не виступало з такими незвичайно високими жаданями для розвою австрійської залізничної сїти. Тому треба докладно розважити висоту поданих сум, заким їх ухвалить ся. Виравді сторонництво бесідника не хоче повалити правительственне внесенє, але безусловно жадає отворєня іпстїм межі будовою проєктованих залізниць а водних доріг. Дальше говорив пос. Кафтан про реформу митової тарифи та про потребу розширювання сїтїи люкальных залізниць.

Після того промовляв міністер залізниць Вітек, а по нїм пос. Шайхер підпирив внесенє. Соціалїст пос. Еленбоген заявив, що мимо засадничої опозиції супротив правительства, соціалїсти витають з задоволенем факт, що оно виступило раз з ділом великого стиля, вірвало з традиційною зацофаностію Австрії на поля комунікацій, які до тепер головно узгляднювали стратегічні цілі. Дальше бесідник витикає поведєне деяких директорів залізниць против своїх підвластных, а особливо робітників. Вкінци заявляє, що коли Австрія схоче піти згідно з духом часу і поступу, то соціалїсти стануть найліпшими патріотами. (Оплекси соціалїстів).

Міністер залізниць Вітек відпер дуже різко закиди пос. Еленбогена супроти директорів залізниць, бо їх становиско є дуже відвїчальним, в їх руках спочиває цілий залізничний рух і безпечєнство життя мільонів людей. Они є без виїмки люде чєсти, які удержують карність персоналю для загального добра, а не для доскуленя, або з особистих причин. Відтак перервано наради. Міністер рільництва відповів ще на кілька інтерпеляцій і президент замкнув засіданє, назначаючи слїдующє на нині о год. 11. перед полуднем.

Н О В И Н К И.

— Календар. В суботу: гр.-кат. Евтропія, Зєнона; рим.-кат. Любина. — В неділю: гр.-кат. Герасима; рим.-кат. Гертруди панни.

— З ради державної. Руско-народний клуб одобри в окрім поданих вже внесенє п. Пігуляка також внесенє п. Барвіньского на будову нормально-шляхової залізничї зі Львова до Камінки-Радехова і Стоянова і внесенє д-ра Гладишовского, щоби правительство постарало ся чим скорше о будинок для рускої лімнанї Франц-Йосифа в Тернополі.

— Тарасові обходи. В неділю 17. с. м. відбудь ся заходом «Міщанської Читальні» в Яворові в салі «Сокола» вечерниця, при ласка-

Така любов каже забувати про сирітство, про тяжкі злидні, які терять ся на найпоганійшій, найтяжшій службі. Така любов робить навіть нещасного сироту, наймита жидівского, Ярему, найщасливішим в світї:

Сирота Ярема, сирота убогий:
Ні сестри, ні брата — нікого нема!
Попихач жидівський, виріє у порогу;
А не клєне долі, людей не займа.

Бо він під впливом любови чув ся щасливим, він раює:

Сирота Ярема — сирота богатий,
Бо є з ким заплакати, є з ким засьпівать:
Єсть карї очі, — як зіроньки сяють,
Білі ручєнята — мліють-обвімають,
Єсть серце єдине, серденько дівоче,
Що плаче, сьмієтця, як він того хоче.

Або отся картина райованя:

Зацьвіла в долині
Червона калина,
Нїби засьміялась
Дівчина-дитина.
Любо — любо стало, —
Пташечка зрадїла
І защебетала...
Почула дівчина
І в білій свитині,
З біленької хати
Вийшла погуляти
У гаї на долину.

І вийшов до неї
З зеленого гаю

Козак молоденький:

Цїлує, витає,
За руки хватєє.
І йдуть по долині
Тихою ходою
І йдучи сьпівают
Як діточок двоє;
Під тую калину
Прийшли, посїдали,
І полїлувались...

Якого-ж мї раю
У Бога благаєм!
І самі не знаєм!

(П. 40.)

І справді так: Той чоловік не зазнав раю на землі, що єму в молодости Бог не дав серця молодого «з тим серцем дівочим поєднати», що на старости, так як і сам Шевченко, не має з ким серцем ділитись, ані з ким поговорити. А прецінь у него було таке віжне серце! Він незмірно щасливий, як на згадку про єго слово тихе — сумне, богобоязливе

дівоче
Серце боязливо
Стрепенєтця, як рибонька,
І мене згадає...
Слово мов, сльози мої,
Раю ти мій, раю!

(І. 197).

Картин, де описує райованє з любови молодят, є так много у Шевченка, що пригадувати їх тутки було-б за довго. Вистарчась наведєні.

Неменьший рай бачить поет в щасливім ідилічнім пожитю родиннім. В «Наймичці» таких ідилічних картин родинного життя є досить:

І дід і баба у неділю
На присні в-двох собі сидїли
Гарнєнько в білих сорочках.
Сияло сонце в небесах, —
Ані хмариночки, та тихо,
Та любо, як у раї.
Сховало ся у серці лихо,
Як звїр у темнім гаї.
(І, 274).

Нїчого дивного, як би такі старенькі раювали. У них крім щирої, давної любови є статки, є богатство:

Той дід та баба
З давнього давна у гаї над ставом
У-двох собі на хуторі жили, —
Як діточок двоє, —
Усюди обоє.

Щє з-малечку у-двох ягнята пасли,
А потім побрали ся
Худоби дїждали ся, —

Придбали хутір, став і млин,
Садок у гаї розвели
І пасїку чималу, —
Всього надбали.
(І, 273).

Але все таки є у них журба, нема повного райского щастя. Чомуж так?... Бо бач, діточок у них не було. А се є доконєчним услївєм щастя родинного. Бо, пише Шевченко:

У нашім раї, на землі,
Нїчого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.
(ІІ, 131).

вій співучасті славної махнівської оркестри, що визначилась на концертах у Львові і провінційних містах. Програма вечерниць: 1. Воробкевич: «Серенада з народних пісень», оркестра. 2. Воробкевич: «До зорі», хор. 3. Т. Шевченко: «Послання», деклямація. 4. Отто: «На погіднім небі», хор. 5. Юнгман: «Туга за родиною», оркестра. П. 6. Колесса: «Козаки», хор. 7. Вахнянин: «Помарила наша доля», сольо. 8. Тимольський: «Рука в руку», оркестра. 9. Промова. 10. Образ з живих осіб, і Нижанковський: «Ще не вмерла Україна», хор в супроводі оркестри. — Початок о год. 7^{1/2}. — Ціни місць: Першорядні крісла 2 К., другорядні 1 К. 50 сот., треторядні 1 К., стояче місце 30 сот., для молодіжи 20 сот.

— **Тарасові вечерниці у Львові.** Національна самосвідомість руско-українського львівського населення дала вчора докази свого зросту. Тарасові ідеали прийняли ся в широких верствах суспільности, ширшають, розвивають ся і заповідають красшу будучиність народу. Що року бачимо вечерниці устроювані в пам'ять вищого генія Тараса, силами всіх львівських руско-українських товариств; що року стрічаємо ся на тим торжественним обході пам'яті кобзаря України, а звичайно манила нас і сама програма заповідженим виступом якогось славного соліста. Сего року не соля світових співаків, не вишукані точки програми стягнули таку силу місцевого і доокресного населення на сі вечерниці, се віра в неохитність ідеалів українського віщуна збирала вчора вечером в сали «Народного Дому» тільки Русинів-Українців.

Розпочали ся вечерниці. Оркестра 80-ого п. п. під дрігентурою свого капельмайстра відограла увертуру в Лисенкової опери «Чорноморці». Филі звуків підносили тим більше святоточний настрій на сали, який панував передше. Повесились послідні акорди увертури, а загреміли перші а догготривали оплески публіки. На естраду виступив проф. др. Колесса. Живе слово для звечичання пам'яті незабутнього Прометей-Тараса викликало напружену увагу на сали. Бесідник з поетичним настроєм привітав Тараса з мітичним Прометеем. Як культ Прометей у старинних Греків стояв високо, так само Русини-Українці святкують пам'ять і величають свого Прометей-Шевченка. Національна ідея вже прийняла ся у нас, ширшає і розвиває ся і дає ловну заповорку красшої будучиності та надію, що Україна встане. Так закінчив бесідник довшу свою промову, а на доказ признання правди его слів піднеслись гримкі, неумовкаючі оплески. За хвилину з естради понесли ся звуки пісні. Мішаний хор «Львівського Бояна» співав звисну пісню Шевченка «Думи мої», укладу Воробкевича-Топольницького. Та хоч як ся пісня гарна, хоч як знаменито єї віддано, то задля короткого єї тривання не могла викликати бажаного вражіння. Се сповнила четверта точка програми: два дуети, в супроводі військової оркестри, один з опери Шевченка-Лисенка «Утоплена», а другий з опери Старицького-Лисенка «Різдвяна Ніч». Співали п-а Орися Шухевичівна і п. Михайло Волошин. До лаврів, які збирала ся пара співаків, докинемо і ми китицю цвіттів, як дійсно заслужену нагороду за артистичне виконане обох дуетів. Повними голосами, з легкостію і свободою в їх уживанню вірно передали провідну думку композитора і заслужили на повне при-

знане слухачів, які не щадили оплесків та приневолити концертантів ще раз повторити другий дует: «О ні, я хороша». Немало причин ся до удачі сеї точки програми о. Остап Нижанковський, який обняв в свої руки дрігентуру оркестри. Дальше мали ми нагоду почути нову композицію п. Людкевича, молодого, талановитого музика. Шевченко Людкевич: «Косар» мужеский хор в супроводі оркестри — такий є заголовок музичної перли, якою композитор дав доказ, що его талант розвиває ся з кожним роком. Мелодія хору і оркестри вірно достроєна до слів Шевченкових і віддає думки, які містять ся в поезії. Хор і оркестра вишкочені і ведені на вечерку самим автором, відповіли зовсім своїй задачі. — По звуках пісень наступила, як що року, промова від академічної молодіжи. Сим разом промовляв з рамени молодіжи п. Т. Мелень. Промова не була довга. Бесідник кількома почерками свого реторичного хисту зазначив ідеали молодіжи та тверду постанову стремління до їх здійсненя. Опісля виступив мужеский хор, щоби відспівати Шевченкового «Гамалію» укладу Біліковського. Дрігентура спочивала в руках самого композитора, фортепианний супровід обняв п. Ганічак, а часть деклямаційну п. М. Січинський. В цілости хор випав удачно, а декляматор мав щасливі хвили в влучнім виголошенню Тарасових думок. Вінцем вечерки була послідня точка програми: Фінал з опери «Утоплена», сольовий секстет і мішаний хор в супроводі оркестри. Так хор як і соля незвичайно тяжкі до виконання, могли вповні доволити навіть самого композитора. Диригував п. Людкевич, заступник дрігента «Львівського Бояна».

При сій нагоді належить піднести заслугу дрігента «Льв. Б.» п. д-ра Федака, який немало задав собі труду, щоби приготувати хор до гідного виступу перед широкою публікою, аби міг заслужити на єї признане. Вправді п. др. Федак на сїм вечерку сам не диригував, але п. Людкевич поділить ся з дрігентом лаврами признання, яких зібрана публіка не щадила виконавцям.

Свято Тараса вивало одним словом величаво, а гості опускаючи салю, коли почувли з естради народний імн «Ще не вмерла...» при звуках військової оркестри, одушевлені виходили з вірою, що справді Україна воскресне.

По вечерницях відбув ся комерс.

— **«Виборовую акцію»** до сойму почали качати тихцем як лиси, а навіть поставили вже своїх кандидатів. Дізнаємо ся про се з вчерашнього «Галичаніна», в яким один з таких кандидатів в рудецькім повіті г. Тома Дяков «іскреннійше» дякує за довіре 24 священників і 53 селян мужів довіря «Народного Совѣта», які поставили его кандидатом на посла до сойму на зборах дня 7. марця с. р.

— **Податки міста Львова.** З причини статі Сзас-у про величезні податкові залеглості у Львові інтерпелювано на вчерашнім засіданню міської ради президента д-ра Малаховського, а він назвав статю Сзас-у простим вимислом і очерненем та сконстатував: 1) що нема в міській раді людей, які від 20 літ не платили би податків, 2) що нема радних, яких залеглості досягли б десятків тисяч, 3) що є неправдою, щоби магістрат не екзекував радних, але противно, для ухваленя всяких позорів, поступає в таких справах з всякою безглядністю. Решту доскаже люстраційна комісія, яка тепер урядє в магістраті, а президент надє ся, що скарбові власти заперечать всякі пересадні і тенденційні вісти.

Мимо сего Slowo Polskie подає «post scriptum», що перша відомість про надужитя в магістраті мала вийти з уст самого ексц. Коритовського, що число радних, залагаючих з податками, вносить 64 осіб, з яких деякі не платили справді податку від 25 літ. Сума залагаючих державних податків має вносити лише 3,200,000 корон, з краєвими і міськими додатками зростає она до 6,000,000 корон, а з иньшими належитостями навіть перевищає суму 7,000,000 корон.

Дальше доносять дневники, що лиха господарка львівського магістрату була вже від давна відома намісникови гр. Пиньському і він мав намір вже тамтого року установити державного комісаря в львівськім магістраті. Однак в наслідок приготувань до виборів державної ради треба було відложити виконане сего рішення. З другої-ж сторони президент міста др. Малаховський і другі впливові члени ради, які чули над собою Дамоклесовий меч, відrekli ся тоді «демократичної концентрації» і перейшли в табор шляхти, через якої посередництво катастрофа стала здержаною. Зі Львова доносять віденьських дневників, що директор скарбової дирекції, тайний радник Коритовський, «позвав вже намір відобрати від міста виконуване до тепер стягане податків та переказати сю функцію державним урядникам».

— **Фонетична правопись в німецькій мові.** Наші старовіри стануть дуба, як почують, що вже незадовго у всіх школах в Австрії буде заведена фонетична правопись німецька. Німецька гімназія у Львові перестане вже бути приближидем для старовірського накорінка і не позістане вже ні-

чого иньшого, як хіба висилати его до Гоголю, поки фонетика й туди не забіжить. Ото минувшої суботи радили у Відні збори учителів над заведенем в Австрії нової німецької правописи, котру має установити комісія скликана в тій цілі міністерством просьвіти. Як би на тих зборах був якийсь з наших старовірів, то був би таки пук на місци із — злости, ну тай жалю за етимольогією. Ото головний референт проф. Рудольф Шайх поставив внесенє, щоби теперішню правопись німецьку поправити на фонетичній основі, зменшити знаки протяжности звуків, обмежити писанє великих букв, писати чужі слова німецькою правописю, отже замість лат. «e» писати всюди або «k» або «z». Проф. Єлінек пішов ще дальше; він жадав, щоби у всіх словах, де тепер пише ся «aa», «ee», «oo» писати лиш по одній букві; щоби замість детенерішнього «th» писати лиш «t», замість «ph» лиш «f» і т. д. От, коротко сказавши, біда на світі; вже й жити не варто, коли так всюди викидають з правописи етимольогію, а заводять фонетику. Після кацапського розуму найліпше таки зовсім не знати ніякої правописи, то й не треба гризти ся нею.

— **Самоубійство експедиторки.** З Коломиї доносять, що тамозна почтова експедиторка Емілія Холоневська відобрала собі жите в своїм бюрі. Причиною самоубійства має бути якийсь почтовий асистент, як про те можна судити з листів самоубійниці.

— **Підла пакість.** В четвер 7. с. м. одержав посол до ради державної у Відні людовець Бомба телеграму надану в Ряшеві, щоби сейчас приїздив, бо жінка его умирає. Діставши тую телеграму, зімлів кілька раз а коли на телеграмі, вислані его товаришами, не надійшло від родини ніяке поясненє, вибрав ся в послом Вільком до дому. Тут застали жінку зовсім здорову при щеденній роботі; она ані не була хора, ані не висилала телеграмі. Посол Бомба з великого зворушення розхорував ся, а сиравою тою занімаєсь тепер суд, котрому чей удасть ся вислідити пакістника і прикладно его покарати.

— **З парламенту.** На вторковім засіданню палати послів, коли замкнено дискусію над законом о контингенті рекрута, всі ческі радикали, записали ся до голосу для фактичних спростовань. Перший промовляв по чеськи п. Груби, і по кількарізавім напінненю его президентом перестав говорити. По нім почав говорити п. Заворка, читаючи по чеськи з картки. Але фактичне спростованє перетягло ся в нескінченість, тому президент відобрав єму голос, а дав п. Черному. Однак Заворка не уступив і говорили оба на потіху цілої палати. Президент відобрав голос Черному, а уділив п. Кльофачови — тепер говорили вже всі три. По хвили президент відобрав голос Кльофачови, а уділив п. Грубому другий раз. Але передбесідники говорили дальше, а кождий в справі формального спростованя і по чеськи, а їм вторував Фресль криком до президента: Пане президент, прецінь так не йде, дивіть ся, як ті чотири разом говорять. Президент відобрав всім голос і зарядив голосованє серед криків чеських радикалів: «проч, нечесть» та стуків в пульпіти. Такий гамір тривав аж до кінця засіданя.

— **Новітний Шильок.** Перед букарештєнськими судами тягне ся від кількох літ процес, в яким віритель за позичених 500 франків жадав не менше, як 230,000 франків. В р. 1874. банкір Гавриіл Гескія позичив урядникови при міністерстві домен Григорию Поповичеві 25 наполеондорів, зглядно 500 франків. Попович обов'язав ся на довжнім скритті, що сю суму віддасть до кінця року, а в разі недодержаня речинця, обов'язує ся платити процент проволочи по одному франкови за кождого наполеондора. Довжник не платив, а віритель не спішив ся з позвом, даючи рости процентам. Аж одного дня виточив Поповичови процес за 230,000 франків! Дивоглядний процес переходить зі змінним щастєм через судові інстанції, відповідно до того, чи судії узглядняють виданий в міжчасі закон против лихви, чи ні. В правничих кругах зацікавлені дуже на вислід сего Шилькового процесу, якого ділаючі особи як вікові старці полагаджують грошеві рахунки з давних літ.

— **Театральна рецензия перед судом.** Тенор варшавської опери п. Станислав Сенкевич видав процес п. Ант. Сигестиньському, який в своїх театральних критиках посьмів твердити, що Сенкевич стратив голос. Сей процес є мабуть одиноким того рода в історії судівництва. Співак шукає в рішеню судіїв доказати на те, що сам силою свого голосу повинен доказати і збити неправдиві, як вони такими є, виводи критика. Співак операє ся на тім параграфі кодексу, який забороняє ширити шкідливі вісти для чиягось добра матеріяльного і морального, хотяй би навіть ті вісти не лишали ся з правдою. Годі заперечити, що такий параграф кодексу може здержати неодного критика від безосновної напасти, але артист, що виступає до бою з критиком перед судовими кратками — се незвичайне, неімовірне явище.

— **Дрібні вісти.** Місто Зборів наділило золочівського старосту почесним горожаньством. — У

Благо тобі, друже брате!
Як є в тебе хата;
Благо тобі, як у хаті
Є з ким розмовляти!...
Хоч дитина немовляца:
І воно вгадає
Твої думи веселіє, —
Сам Бог розмавляє
Непорочними устами.
(П, 24).

Або чи не чудна отся ідилія:

І досі снитця: під горою,
Між вербами, та над водою
Біленька хаточка; сидить,
Неначе й досі, сивий дід
Коло хатиночки, і бавить
Хорошеє та кучеряве
Своє маленькеє внуца.
І досі снитця: вийшла з хати
Веселя сьміючись мати, —
Цілує діда і дитя —
Аж тричи весече цілує,
Прійма на руки і годує
І сьміє, а дід сидить
І усьміхастця, — і с-тиха
Промовить нишком: «Деж те лихо?
Печалі тії, вороги?...»
І нищечком старий читає
Перехрестившись «Отче-наш»,
Крізь верби сонечко сияє
І тихо гасне... День погас, —
І все почило... Сивий в хату
І сам пішов опочивати.

(Конець буде).

Львові пропала 16-літня дівчина Марія Кухарська, дочка каменничого сторожа. Се вже третя дівчина пропала сего місяця. — З днем 20. марця зістане наново отворений часово звичний ц. к. уряд поштовий Соколовіцко коло Косова з тим самим обсягом діланя, що давніше. Місцевости Яворів і Річка належать від 20. с. м. до округу доручень ц. к. уряду поштового в Соколовіцці.

Гумористичний кутик.
На комітеті.

— Лиш твердих ми не просім
На таночні вечерниці.
— Я гадаю, не робім
Тутки жадної ріжниці.

*
Мусимо ріжниці ми
З москвофілами робити,
Як на вечерниціх вни
Замість «бути» хочуть «бити».

З гадок самітнього.

Як можна чоловіка повернути в звірину?
Поглянь лише на тону викормлену корову — мамкиню.

Між дівчатами.

— Як називає ся сей гарний хлопець?
— Називає ся... ой зараз... от, сидить мені на язичі...
— То покажи язик, бо я дуже цікава,
— хі, хі, хі.

Телеграми.

Відень, 15. марця. Вчора відбула ся конференція провідників клубів лівців, на якій був присутним др. Кербер. Президент міністрів заявив, що правительство бажало би ще перед Зеленими святами полагодити сі справи: Знесенє мит, справу увільнення від рентового податку заставних листів краєвих інституцій. Лівця згодила ся на єю програму.

Відень, 15. марця. Після дотеперішних диспозицій скликане соймів має наступити прикінци мая.

Відень, 15. марця. На вчерашній конференції християнсько-соціальных послів німецьких жалував ся др. Катрайн на президента палати, що пропуская безкарно вискази послів з підзнамени Вольфа, обиджаючи почутя католицкого населеня.

Льондон, 15. марця. Як зачувати, предметом нарад послідної, надзвичайної, кабінетової конференції була справа заведеня в Англії загальної військової служби. Сельсбері і Бальфур спротивили ся сему внесеню.

Ч. 14190/901.

Оповіщенє.

Виділ краєвий повідомлює інтересовані сторони, що від 1. січня 1901. одержав від ц. к. скарбу право виключної продажи каїніту з калуської саліни на цілу Галичину. Зі згляду на те треба тепер замовлювати каїніт безпосередно і виключно в краєвім бюрі спедиції соли і каїніту в Калуши, бо евентуальні замовленя на каїніт, адресовані до ц. к. Заряду салінарного в Калуши, відступив би той Заряд краєвому бюрові спедиції соли в Калуши, а се могло би потягнути за собою лише проволоку в висилці каїніту. Рівночасно звертаємо увагу, що ціна за 100 метр. сотнарів каїніту без мішків вносьєть 140 корон, а на місци, зеліничий дворець Калущ, вносьєть 154 кор., і що бюро висилає каїніт в мішках замовлюючого, надісланих на тую ціл, а зглядно в мішках, достатчених Бюром, числених по ціні власних коштів.

Позаяк в декотрих порах року, особливо в порі весняній і осінній надходить значійше число замовлень на каїніт, проте треба замовленя висилати як найвчасійше в тій ціли, щоб калуске Бюро могло вислати каїніт на означений час.

У Львові дня 28. лютого 1901.

Краєвий Заряд продажи соли.
Вайгінґер в. р.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечає будинки і всі предмети движимі против огневих шнід.

«Дністер» припоручил Пресьєльц. Ординариати Всєч. Духовенству і вірним вєїх трех Вїархії.

Фонд гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премії	171.942	»	—	»	
Резерва спеціальна	6.000	»	—	»	
Фонд емеритальний	80.924	»	54	»	

Тарифи «Дністра» умірковані. Надвизка річна розділяє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шноди ліквідують ся безпроблемно в присутности Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотєтичнх: Банк краєвий і Каса опадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терєбовля, Заліщицах, Городку і Богородчанах.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тілько через «Дністер» в Товаристві взаїмн обезпеч. в Кракові; в таких обезпечень через «Дністер» іде часть провізії на рускі публичні добродійні ціли; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пешує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема близько агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.
Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тілько о агенції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тілько в «Дністрі».

На житє обезпечайте ся тілько через «Дністер».

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходять о годині				відходять о годині			
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	1:53	до Лавочного (Мукача, Пешту) Борислава				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станіславова	2:08	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.		» » дв. Підзамче				
7:45	з Янова		до Станіславова, Підвисокого, Потутор				
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа				
8:00	на дв. головний	2:55	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер. до Янова				
8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		до Янова				
8:15	з Сокаля, Рави рускої	9:00	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз. дв. гол.				
1:35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:15	до Чернівців, Станіславова				
11:45	з Ядослава і Любачова	9:25	до Сокаля, Бєдзця, Рави рускої і Любачова				
11:55	зі Станіславова (Керсємєзе, Потутор)	9:42	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята				
12:55	з Янова	2:55	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята				
1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.				
3:14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.				
2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.				
2:35	» » на дв. голов.	3:30	до Рїшєва, Хиро а, Любачова				
5:40	з Кракова						
5:45	з Чернівців, Іцкан						
1:45	з Сокаля, Бєдзця і Любачова						
6:00							
Ніч							
8:40	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10	до Станіславова				
2:31	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. марца 1900. щоденно				
12:20	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.	12:40	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)				
9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.	6:50	до Лавочного (Мукача, Пешту) Калуша				
		7:10	до Тернополя дворець головний				
		7:33	дворець Підзамче				
		7:25	до Сокаля і Рави рускої				
		7:48	до Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)				
		9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня				
		2:51	до Чернівців і Іцкан				
		10:40	до Кракова, Відня, Варшави				
		10:50	до Підволочиск, Бродів дв. головний				
		11:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер. до Янова				
		11:25	дв. Підз. дв. гол.				
		4:15	до Кракова, Відня, Варшави, Самбора				
		4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.				

ЗАМІТКА: Пора нічна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різницєть ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, уд. Крайських ч. 5) уділяє повсьєнь в сплєвахє діланьках, продає білєти всякого рода і розклади зиди.

Вєїлякі купони

вильосовані

цінні папєрі

вишлачує без потрученя провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотєчного.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотєчного

купує і продає

всьякі

папєри цінні

і МОНЕТИ

по найдешєвшім курсї деннім не числїючи ніякої провізії.